

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी,
वेरावलम्

**शास्त्री शिक्षा शास्त्री
कक्षा**

(B.A.B.Ed.4 Year-NEP)

अभ्यासक्रमः

(Semester-03) w.e.f. 2024-25

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષયનું નામ	પેપર નંબર	NEP CODE	પેઇઝ નંબર
૧	સાહિત્ય	૧	Major	૧
૨	સાહિત્ય	૨	Major	૨
૩	સાહિત્ય	૩	Major	૩
૪	વેદ	૧	Major	૪
૫	વેદ	૨	Major	૫
૬	વેદ	૩	Major	૬
૭	પુરાણ	૧	Major	૭
૮	પુરાણ	૨	Major	૮
૯	પુરાણ	૩	Major	૯
૧૦	નવ્ય વ્યાકરણ	૧	Major	૧૦
૧૧	નવ્ય વ્યાકરણ	૨	Major	૧૧
૧૨	નવ્ય વ્યાકરણ	૩	Major	૧૨
૧૩	ફલિત જ્યોતિષ	૧	Major	૧૩
૧૪	ફલિત જ્યોતિષ	૨	Major	૧૪
૧૫	ફલિત જ્યોતિષ	૩	Major	૧૫
૧૬	સર્વદર્શન	૧	Major	૧૬
૧૭	સર્વદર્શન	૨	Major	૧૭
૧૮	સર્વદર્શન	૩	Major	૧૮
૧૯	ઇતિહાસ	૪	MDC	૧૯
૨૦	અર્થશાસ્ત્ર	૪	MDC	૨૦
૨૧	સમાજશાસ્ત્ર	૪	MDC	૨૧
૨૨	પ્રાચ્ય અર્થશાસ્ત્ર અને રાજનીતિ શાસ્ત્ર	૪	MDC	૨૨
૨૩	વૈદિક ગણિત	૪	MDC	૨૩
૨૪	ગુજરાતી	૫	AEC	૨૪
૨૫	હિન્દી	૫	AEC	૨૫
૨૬	અંગ્રેજી	૫	AEC	૨૬
૨૭	ઇન્ડિસ અને કોમ્પ્યુનિકેશન સ્કિલ	૫	AEC	૨૭
૨૮	અંગ્રેજી અને કમ્પ્યુટર	૬	SEC	૨૮
૨૯	વ્યવહારિક જ્યોતિષ	૬	SEC	૨૯
૩૦	વ્યવહારિક વાસ્તુશાસ્ત્ર	૬	SEC	૩૦

31	व्यवहारिक कर्मकांड	5	SEC	31
32	ICT	5	SEC	32 -33
33	नीति शतक	9	VAC	34
34	स्वामी विवेकानंद	9	VAC	35
35	भारतीय संगीत	9	VAC	35
35	भारतीय विद्याओ अने कलाओ-2	9	VAC	39
39	शैक्षणिक एवं सामाजिक आधारशिला:	6	B.Ed.	36

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	2101	Total Credits	04
Subject Type	Major -3101	Paper No	01

Name of the Text Book :- **दशरूपकम् (प्रथमद्वितीयौ प्रकाशौ)**

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - धनञ्जयस्य दशरूपकस्य च परिचयः भविष्यति। - कथावस्तुभेदज्ञानं भविष्यति। - नेतृज्ञानं भविष्यति। - सन्धि-सन्ध्यङ्गज्ञानं भविष्यति। - अर्थोपक्षेपकज्ञानं भविष्यति।
---	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यम्, नाट्याचार्याणां परम्परा च	25	15	1
2	प्रथमप्रकाशस्य १ तः ४३ कारिकाः	25	15	1
3	प्रथमप्रकाशस्य ४४ तः समाप्तिं यावत्, द्वितीयप्रकाशस्य १ तः १४ कारिकाः	25	15	1
4	द्वितीयप्रकाशस्य १५ कारिकातः समाप्तिं यावत्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - धनञ्जयस्य दशरूपकस्य च परिचयः। - कथावस्तुभेदज्ञानम्। - नेतृज्ञानम्। - सन्धि-सन्ध्यङ्गज्ञानम्। - अर्थोपक्षेपकज्ञानम्।
-----------------------	---

References:	<p>धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, सम्पादकः – लोकमणि दाहाल, चौखम्बा प्रकाशन</p> <p>धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, सम्पादकः – भोलाशंकर व्यास, चौखम्बा प्रकाशन</p> <p>धनञ्जयविरचितं दशरूपकम्, गुजराती भाषान्तर सहित, सरस्वती पुस्तक भंडार</p>
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	3201	Total Credits	04
Subject Type	Major 3201	Paper No	02

Name of the Text Book :- **स्वप्नवासवदत्तम्**

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - महाकविभासस्य तत्कृतीनां च परिचयः भविष्यति। - कथावस्तुनः परिचयः भविष्यति। - नायकनायिकादिपात्रपरिचयः भविष्यति। - नाट्यलक्षणसङ्गतिः भविष्यति। - नाट्यरसास्वादः सम्भविष्यति।
---	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, ग्रन्थस्य वैशिष्ट्यम्, नाटकस्य लक्षणानि स्वप्नवासवदत्तस्य नाटकत्वेन मूल्याङ्कनं च	25	15	1
2	स्वप्नवासवदत्तस्य प्रथमः द्वितीयः च अङ्कः	25	15	1
3	स्वप्नवासवदत्तस्य तृतीयः चतुर्थः च अङ्कः	25	15	1
4	स्वप्नवासवदत्तस्य पञ्चमः षष्ठः च अङ्कः	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - महाकविभासस्य तत्कृतीनां च परिचयः। - कथावस्तुनः परिचयः। - नायकनायिकादिपात्रपरिचयः। - नाट्यलक्षणसङ्गतिः। - नाट्यरसास्वादः।
-----------------------	--

References:	भासनाटकचक्रम्, आचार्य बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा संस्कृत प्रकाशन, वाराणसी स्वप्नवासवदत्तम्, सम्पादक – कृष्णमणि त्रिपाठी, चौखम्बा संस्कृत प्रकाशन, वाराणसी स्वप्नवासवदत्तम्, अन्यान्य प्रकाशन व सम्पादक
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	साहित्यम्-01	Total Hours	60
Subject Code	3301	Total Credits	04
Subject Type	Major 3301	Paper No	03

Name of the Text Book :- **प्रास्ताविकविलासः**

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - पण्डितराजस्य जगन्नाथस्य परिचयः भविष्यति। - मुक्तककाव्यविधायाः परिचयः भविष्यति। - अन्योक्तिकाव्यस्य परिचयः भविष्यति। - अन्योक्तिमाध्यमेन उत्तमादिगुणानां परिचयः भविष्यति। - कर्तव्याकर्तव्यविवेकः सम्भविष्यति।
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः। मुक्तककाव्यस्य अन्योक्तिकाव्यस्य च वैशिष्ट्यम् ।	25	15	1
2	प्रास्ताविकविलासस्य १ तः १५ पद्यानि।	25	15	1
3	प्रास्ताविकविलासस्य १६ तः ३० पद्यानि।	25	15	1
4	प्रास्ताविकविलासस्य ३१ तः ४५ पद्यानि।	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - पण्डितराजस्य जगन्नाथस्य परिचयः। - मुक्तककाव्यविधायाः परिचयः। - अन्योक्तिकाव्यस्य परिचयः। - अन्योक्तिमाध्यमेन उत्तमादिगुणानां परिचयः। - कर्तव्याकर्तव्यविवेकः।
-----------------------	---

References:	<p>पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), वेङ्कटेश्वर प्रेस, खेमराज कृष्णदास, मुंबई</p> <p>पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), उस्मानिया युनिवर्सिटी, हैदराबाद</p> <p>पण्डितराजजगन्नाथविरचितः भामिनीविलासः (तत्र प्रास्ताविकविलासः), चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी</p>
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेदः-02	Total Hours	60
Subject Code	3102	Total Credits	04
Subject Type	Major -3102	Paper No	01

Name of the Text Book :- याज्ञवल्क्यशिक्षा

Course Objectives Student will be able to	धर्मरक्षणार्थं साम्प्रतिकसमये वेदाध्ययनस्यावश्यकता वर्तते । परन्तु वेदाध्ययने केचन नियमाः वर्तन्ते, तेषां नियमानां ज्ञानं याज्ञवल्क्यशिक्षामाध्यमेन भवति । वर्णोच्चारण-स्वरसञ्चालनादि-विशेषवैदिकनियमान् छात्रान् प्रति बोधयितुं ग्रन्थ एष छात्राणां कृते उपयोगी विद्यते । तत्प्रयोजनप्रपूर्तयैषा शिक्षा पाठ्यग्रन्थेषु निर्धारिता अस्ति ।			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः आदितः पञ्चाशत् श्लोकाः । (१- ५० श्लोकाः)	25	15	1
2	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः हस्तसञ्चालनविधितः नीचोच्चसम्पन्ने स्वरिते ऊर्ध्वं हस्तसञ्चालनं किं वा अधोमुखं इत्यन्तं यावत् । (५१- ७० श्लोकाः)	25	15	1
3	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः हस्तसञ्चालनविधितः नीचोच्चसम्पन्ने स्वरिते ऊर्ध्वं हस्तसञ्चालनं किं वा अधोमुखं इत्यन्तं यावत् । (७१- ९३ श्लोकाः)	25	15	1
4	याज्ञवल्क्यशिक्षायाः वर्णप्रकरणम् वर्णप्रकरणस्य आदितः पञ्चचत्वारिंशत् श्लोकाः । (१- ४५ श्लोकाः)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • धर्मरक्षणार्थं साम्प्रतिकसमये वेदाध्ययनस्यावश्यकता वर्तते । परन्तु वेदाध्ययने केचन नियमाः वर्तन्ते, तेषां नियमानां ज्ञानं याज्ञवल्क्यशिक्षामाध्यमेन भवति । वर्णोच्चारण-स्वरसञ्चालनादि-विशेषवैदिकनियमान् छात्रान् प्रति बोधयितुं ग्रन्थ एष छात्राणां कृते उपयोगी विद्यते । तत्प्रयोजनप्रपूर्तयैषा शिक्षा पाठ्यग्रन्थेषु निर्धारिता अस्ति । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ याज्ञवल्क्यशिक्षा, 'शान्ति' संस्कृत-हिन्दी व्याख्याद्वयोपेता, डॉ.नरेश झा, चौखम्भा सुरभारती- वाराणसी ➤ याज्ञवल्क्यशिक्षा, क्षेमराज श्रीकृष्णदास श्रेष्ठी, मुम्बई, ➤ याज्ञवल्क्यशिक्षा, पुरुषोत्तमा संस्कृत-हिन्दीव्याख्यासहित वाचस्पतिः डॉ.दिव्यचेतनब्रह्मचारी, चौखम्भा संस्कृत पुस्तकालय, वाराणसी 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेदः-02	Total Hours	60
Subject Code	3202	Total Credits	04
Subject Type	Major 3202	Paper No	02

Name of the Text Book :- शुक्लयजुर्वेदसंहिता (महीधरभाष्यम्)

Course Objectives Student will be able to	<p>अस्मिन् पत्रे अग्निहोत्रयागस्य वर्णनं दृश्यते । 'अग्निहोत्रं जुहुयात् स्वर्गकामः' इति वचनेन ज्ञायते यत् अग्निहोत्रिणां कृतेस्वर्गप्राप्तिर्भवत्येव । अग्निहोत्रेण न केवलं पारलौकिकं कल्याणं भवति अपि च ऐहिकं कल्याणं भवति, यथा, वायुशुद्धिः, वृष्टिप्राप्तिः, आरोग्यादिकं बहुविधं फलम् ।</p> <p>'गौर्वा अग्निहोत्रम्' इति वचनानुसारं गौरेव अग्निहोत्रपदेन स्तूयते । अस्मिन् यागे दुग्ध-दधि-घृत-गोमूत्र-गोमयानां प्रयोगेण छात्राणां मनसि गाः प्रति आदरभावः आगच्छति । तत्प्रयोजनमभिलक्ष्य सभाष्यं पुस्तकमिदं निर्धारितम् । उपर्युक्ताः भावाः यतो हि मन्त्रभाष्येणैव संभवाः सन्ति, तस्मादस्य भाष्यस्य निर्धारणमस्ति ।</p>
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः तृतीयाध्यायस्य प्रथमतः उपस्थानमन्त्राणां समाप्तिं यावत् (१-४३ मन्त्राः महीधरभाष्यसंहिताः)	25	15	1
2	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः तृतीयाध्यायस्य अवशिष्टांशः (४४-५३ मन्त्राः महीधरभाष्यसंहिताः)	25	15	1
3	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः तृतीयाध्यायस्य अवशिष्टांशः (५४-६३ मन्त्राः महीधरभाष्यसंहिताः)	25	15	1
4	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः चतुर्थोऽध्यायः (१-३७ मन्त्राः महीधरभाष्यसंहिताः)	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अस्मिन् पत्रे अग्निहोत्रयागस्य वर्णनं दृश्यते । 'अग्निहोत्रं जुहुयात् स्वर्गकामः' इति वचनेन ज्ञायते यत् अग्निहोत्रिणां कृतेस्वर्गप्राप्तिर्भवत्येव । अग्निहोत्रेण न केवलं पारलौकिकं कल्याणं भवति अपि च ऐहिकं कल्याणं भवति, यथा, वायुशुद्धिः, वृष्टिप्राप्तिः, आरोग्यादिकं बहुविधं फलम् । 'गौर्वा अग्निहोत्रम्' इति वचनानुसारं गौरेव अग्निहोत्रपदेन स्तूयते । अस्मिन् यागे दुग्ध-दधि-घृत-गोमूत्र-गोमयानां प्रयोगेण छात्राणां मनसि गाः प्रति आदरभावः आगच्छति । तत्प्रयोजनमभिलक्ष्य सभाष्यं पुस्तकमिदं निर्धारितम् । उपर्युक्ताः भावाः यतो हि मन्त्रभाष्येणैव संभवाः सन्ति, तस्मादस्य भाष्यस्य निर्धारणमस्ति ।
-----------------------	---

References:	<ul style="list-style-type: none"> शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहिता उव्वटमहीधरभाष्यसंहिता, प्रकाशक- चौखम्बा संस्कृतसीरीज- वाराणसी श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता (श्रीमदुवटाचार्यविरचितमन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधरकृतवेददीपाख्यभाष्येण च संवलिता), चौखम्बा विद्याभवन, चौक, पो.वा. नं 1069, वाराणसी 221001 Yajurveda Samhita (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Index of Verses), English Translation of R. T. H. Griffith, Parimal Publications, 27/28, Shakti Nagar, Delhi 110007 Krishna Yajurveda Taittiriya Samhita Mantras (Text in Devanagari with transliteration and English translation), Kandas 1-7, ed. by R. L. Kashyap, Sri Aurobindo Kapali Shastry Institute of Vedic Culture, Bangalore 560011 यजुर्वेदसंहिता (मन्त्रानुक्रमण्या सह), नाग प्रकाशक, 11 ए/ यू. ए., जवाहर नगर, दिल्ली 110007 श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता, प्रथमदशक(१-१० अध्याय) 'अवधी' हिन्दीव्याख्या सहित, प्रो.रामानुज उपाध्यायः, श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नई दिल्ली
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वेदः-02	Total Hours	60
Subject Code	3302	Total Credits	04
Subject Type	Major 3302	Paper No	03

Name of the Text Book :- श्राद्धविमर्श

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • श्राद्धप्रकाराणां भेदानाञ्च ज्ञानं भविष्यति। • पितृणां विषये परिचयं प्राप्स्यति। • अशौचज्ञानेन शौचाशौचनिर्णयं कर्तुं शक्यति। • सामवेदस्य यज्ञीयमन्त्राणां ज्ञानं भविष्यति।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	श्राद्धवैशिष्ट्यं, परिभाषा, परिचयश्च	25	15	1
2	श्राद्धाधिकारिणः श्राद्धभेदाश्च	25	15	1
3	अशौचविचारः, श्राद्धेप्रशस्तवर्ण्यद्रव्याणि	25	15	1
4	सामवेदपुण्याहवाचनमन्त्राः, पूर्णाहुतिमन्त्राः, वसोर्धारामन्त्राः (सायणभाष्यसहिताः)	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • श्राद्धप्रकाराणां भेदानाञ्च ज्ञानं भविष्यति। • पितृणां विषये परिचयं प्राप्स्यति। • अशौचज्ञानेन शौचाशौचनिर्णयं कर्तुं शक्यति। • सामवेदस्य यज्ञीयमन्त्राणां ज्ञानं भविष्यति।
-----------------------	---

References:	<ul style="list-style-type: none"> • अन्त्यकर्मश्राद्धप्रकाश, गीताप्रेस, गोरखपुर • श्राद्धविवेक, चौखम्बा • सामवेद-सायणभाष्यम्, चौखम्बा
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Puran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहासः-03	Total Hours	60
Subject Code	3103	Total Credits	04
Subject Type	Major -3103	Paper No	01

Name of the Text Book :- श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, द्वितीयः स्कन्धः

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • वेदव्यासस्य परिचयेन परम्परायाः ज्ञानम् । • समाजे पुराणस्य स्थानं मानं महत्त्वञ्च ज्ञास्यन्ति । • 'विद्यावतां भागवते परीक्षा' तस्यानुभूतिर्भविष्यति । • 'ज्ञानं भागवतावधिः' तस्य बोधः । • सृष्टिलीलायाः महत्त्वं ज्ञास्यन्ति ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	अध्यायाः १ तः ३	25	15	1
2	अध्यायाः ४ तः ५	25	15	1
3	अध्यायाः ६ तः ०७	25	15	1
4	अध्यायाः ८ तः १०	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • यत् पिण्डे तत् ब्रह्माण्डे तच्चरितार्थं भविष्यति । • लौकिकालौकिकजगतः परिचयः भविष्यति । • सृष्टिप्रक्रियायाः महत्त्वं महिमानं ज्ञास्यन्ति । • भगवतः वैकुण्ठधाम्नः परिचयः भविष्यति । • चतुःश्लोकी भागवतस्य माहात्म्यं बोधश्च ।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ अनेकटीकोपेतभागवतम् । ➤ श्रीमद्भागवतमहापुराणम्, गीताप्रेस गोरखपुर प्रकाशनम् । ➤ श्रीशुकसंहिता ।
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Puran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहासः-03	Total Hours	60
Subject Code	3203	Total Credits	04
Subject Type	Major 3203	Paper No	02

Name of the Text Book :- **वाल्मीकिरामायणम् (अयोध्याकाण्डम्, नियतसर्गाः)**

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • रामायणशब्दस्य बोधः तेन ग्रन्थप्रवेशः । • अयोध्याशब्दस्यार्थेन रामायणस्य महत्त्वम् । • श्रीरामस्य आज्ञापालनात्मको योगः वचनपालनस्य महत्त्वम् । • त्यागभावना तथा विश्वबन्धुत्वभावः । • सर्वेऽपि जीवाः जनाः समानाः तस्य दृढविश्वासः ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	१ तः ६ सर्गाः	25	15	1
2	८५ तः ८८ सर्गाः	25	15	1
3	९९ तः १०० १०३ सर्गाः	25	15	1
4	१०१ तः १०३ सर्गाः	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • श्रीरामभरतयोः भ्रातृप्रेम तेन कुटुम्बव्यवस्थायाः ज्ञानम् । • वसिष्ठ-विश्वामित्रादिऋषीणां जीवनेन मानवमूल्यानां बोधः । • ऋषिसंस्कृतेः परिचयः तथा संवादपूर्णजीवनम् एव श्रेष्ठम् इति बोधः । • श्रीरामस्य सारल्यं, नम्रता, विवेकशीलतादिगुणानां ज्ञानम् ।
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ गीताप्रेस, गोरखपुर ➤ एम.एस.युनि. प्रकाशन ➤ रामानन्द सागरजी- धारावाहिक ➤ श्रीरामचन्द्र डोंगरेजी की रामायण ➤ श्रीरामचरितमानस
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Puran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	पुराणेतिहासः-03	Total Hours	60
Subject Code	3303	Total Credits	04
Subject Type	Major 3303	Paper No	03

Name of the Text Book :- पद्मपुराणे उतरखण्डः (नियतांशाः) १७५ तः १९२

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • पद्मपुराणस्य परिचयं प्राप्स्यन्ति । • श्रीमद्भगवद्गीतायाः माहात्म्यं ज्ञास्यन्ति । • गीतामाहात्म्याधारेण गीतां प्रत्यादरभावं धारयिष्यन्ति । • गीतामाहात्म्य - पठनेन विविधकथाधारेण कौशल्य - वृद्धिर्भविष्यति
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	पद्मपुराणस्य संक्षिप्तपरिचयः १७५ तः १७९	25	15	1
2	१८० तः १८३	25	15	1
3	१८४ तः १८७	25	15	1
4	१८८ तः १९२	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • गीतामाहात्म्याधारेणमूल्यशिक्षणं प्राप्नुवन्ति । • गीतामाहात्म्याधारेण उत्तमः नागरिकः भविष्यति । • गीतामाहात्म्याधारेण संशोधनदृष्टिं प्राप्नुवन्ति । • पुराणपरम्परां ज्ञास्यन्ति ।
-----------------------	--

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. पुराणविमर्शः 2. पुराणपर्यालोचनम् 3. पद्मपुराणम् – चौखम्बा सुरभारती वाराणसी - आचार्य शिवप्रसाद द्विवेदी 4. शास्त्रपरिचायिका
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	3104	Total Credits	04
Subject Type	Major -3104	Paper No	01

Name of the Text Book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी

Course Objectives Student will be able to	<ol style="list-style-type: none"> 1. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति। 2. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवादरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति। 3. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) अर्थज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति। 4. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चउदाहरणप्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति। 5. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चप्रत्युदाहरणज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति। 6. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चउदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे समन्वयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3033 तः 3058 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3059 तः 3084 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3085तः 3105 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	पूर्वकृदन्तप्रकरणम्- 3106तः 3135 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः कृत्-प्रत्ययानां कर्तरि कारके विधानज्ञानम्। 2. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितसूत्रैः वार्तिकैश्च धातुभ्यः अपवादरूपेण कर्तृभिन्ने कारके कृत्-प्रत्ययानां विधानज्ञानम्। 3. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां विशेषपंक्तीनां (फक्कीनाम्) ज्ञानम्। 4. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चउदाहरणज्ञानम्। 5. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चप्रत्युदाहरणज्ञानम्। 6. पूर्वकृदन्तप्रकरणस्य निर्धारितानां सूत्राणां वार्तिकानाञ्चउदाहरणज्ञाने समन्वयज्ञानं प्रत्युदाहरणे असमन्वयज्ञानम्।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्भिरधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी। 4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री 5. कृत्प्रत्ययविमर्शः- प्रो. गोपबन्धु मिश्र प्राप्तिस्थानम्- संस्कृतप्रचारपरिषद्, मारुतिमन्दिरम्, प्रकाशपुरी आरा (बिहार)-802301 अन्य प्राप्तिस्थान- चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2420404 चौखम्बा ओरियन्टलिया, वाराणसी-221001। दूरभाष- 0542-2333476, 2334356
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	3204	Total Credits	04
Subject Type	Major 3204	Paper No	02

Name of the Text Book :- **वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी**

Course Objectives Student will be able to	<ol style="list-style-type: none"> 1. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 2. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 3. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 4. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 5. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति। 6. जुहोत्यादिप्रकरणादारभ्य चुरादिप्रकरणं यावत् पठितविकरणसम्बन्धिज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	जुहोत्यादिप्रकरणं दिवादिप्रकरणञ्च – 2489 तः 2510 पर्यन्तम्।	25	15	1
2	दिवादिप्रकरणं स्वादिप्रकरणञ्च – 2511 तः 2533 पर्यन्तम्।	25	15	1
3	तुदादिप्रकरणं, रुधादिप्रकरणंतनादिप्रकरणञ्च- 2534 तः 2553 पर्यन्तम्।	25	15	1
4	ब्रयादिप्रकरणं चुरादिप्रकरणञ्च – 2554 तः 2574 पर्यन्तम्।	25	15	1

Course Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम्। 2. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां वार्तिकानाम् अर्थज्ञानम्। 3. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां पङ्क्तीनाम् (फक्कीकानाम्) अर्थज्ञानम्। 4. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानाम् उदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च समन्वयपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानम्। 5. जुहोत्यादिप्रकरणस्य 2489 तः चुरादिप्रकरणस्य 2574 यावत् पठितानां प्रत्युदाहरणानां सूत्रस्य वार्तिकस्य च अप्रवृत्तेर्ज्ञानम्। 6. जुहोत्यादिप्रकरणादारभ्य चुरादिप्रकरणं यावत् पठितानां विकरणानां ज्ञानम्।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्त्वबोधिनीसहिता, सम्पादक - श्रीमद्भिरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली। 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी श्रीधरमुखोल्लासिनी हिंदी व्याख्या-समन्विता, व्याख्याकार - श्रीगोविन्दाचार्य (7 खंड), चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी। 3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र), सम्पादक - गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी। 4. लघुसिद्धान्तकौमुदी- भीमसेन शास्त्री
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Vyakaran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	नव्यव्याकरणम्-04	Total Hours	60
Subject Code	3304	Total Credits	04
Subject Type	Major 3304	Paper No	03

Name of the Text Book :- नव्यव्याकरणम्

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> अव्ययीभावसमासप्रकरणस्य निर्धारितसूत्राणां अर्थज्ञानसम्पादनेन सह सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति । तद्धितसमासप्रकरणस्य निर्धारित सूत्रैः वार्तिकैश्च तत्तत्प्रत्ययानां ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति । तत्पुरुषसमासप्रकरणे पठितानां सूत्राणां उदाहरणानां च समन्वय पूर्वकं सिद्धिप्रक्रियायाः ज्ञानसम्पादने समर्थाः भविष्यन्ति । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	अव्ययीभावसमासप्रकरण (सूत्र संख्या – 647 तः 683)	25	15	1
2	तत्पुरुषसमासप्रकरण सूत्र (संख्या – 684 तः 732)	25	15	1
3	तत्पुरुषसमासप्रकरण सूत्र (संख्या – 733 तः 780)	25	15	1
4	तत्पुरुषसमासप्रकरण सूत्र (संख्या – 781 तः 828)	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> अव्ययीभावसमासप्रकरणस्य सूत्र संख्या 647 तः 683 पर्यन्तं पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम् । तत्पुरुषसमासप्रकरणस्य सूत्र संख्या 684 तः 828 पर्यन्तं पठितानां सूत्राणाम् अर्थज्ञानम् । अव्ययीभावसमासप्रकरणादारभ्य तत्पुरुषसमासप्रकरणं यावत् ससूत्रं प्रयोगाणाम् अभ्यासः । 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी बालमनोरमा-तत्वबोधिनीसहिता, सम्पादक – श्रीमद्विरिधरशर्मा, श्रीपरमेश्वरानन्दशर्मा, मोतिलाल बनारसीदास, नई दिल्ली वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (मूल मात्र) सम्पादक – गोपालदत्त पांडेय, चौखंबा विद्याभवन, वाराणसी । 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	फलितज्योतिषम् -05	Total Hours	60
Subject Code	3105	Total Credits	04
Subject Type	Major -3105	Paper No	01

Name of the Text Book :- भावकुतूहलम्

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • ग्रहराशिस्वरूपज्ञानार्थम् • अङ्गविद्यायाः ज्ञानार्थम् • ग्रहावस्थाज्ञानार्थम् • विभिन्नयोगानां ज्ञानार्थम्
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रथमाध्यायतः चतुर्थाध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
2	पञ्चमाध्यायतः अष्टाध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
3	नवमाध्यायतः द्वादशाध्यायपर्यन्तम्	25	15	1
4	त्रयोदशाध्यायतः समाप्तिपर्यन्तम्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • ग्रहराशिस्वरूपज्ञानं क्रियते • अङ्गविद्यायाः ज्ञानं भविष्यति • ग्रहावस्थाज्ञानं भविष्यति • विभिन्नयोगानां ज्ञानं करिष्यते
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ भावकुतूहलम्, हरिशंकर पाठक ➤ भावकुतूहलम्, श्री रामावतार मिश्र, ज्योतिष प्रकाशन वाराणसी ➤ भावकुतूहलम्, महीधरकृत, खेमराज श्रीकृष्णदास प्रकाशन, मुम्बई
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	फलितज्योतिषम् -05	Total Hours	60
Subject Code	3205	Total Credits	04
Subject Type	Major 3205	Paper No	02

Name of the Text Book :- **ताजिकनीलकण्ठी (संज्ञातन्त्र)**

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • कुण्डलनिर्माणप्रक्रियायाः उपपत्तिज्ञानार्थम् • राशिस्वरूपज्ञानार्थम् • सहमज्ञानार्थम्
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रारम्भतः लग्नानयनपर्यन्तम्	25	15	1
2	दशमलग्नसाधनतः दृष्टिप्रकरणपर्यन्तम्	25	15	1
3	षोडशयोगाध्यायः	25	15	1
4	सहमाध्यायतः पात्यायिनी-दशाध्यायपर्यन्तम्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • कुण्डलनिर्माणप्रक्रियायाः उपपत्तिज्ञानं क्रियते • राशिस्वरूपज्ञानं क्रियते • सहमज्ञानं क्रियते • दशाफलज्ञानं क्रियते
-----------------------	---

References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ताजिकनीलकण्ठी, प्रो. रामचन्द्र पाण्डेय ➤ ताजिकनीलकण्ठी, केदारदत्त जोशी, मोतीलाल बनारसी दास प्रकाशन वाराणसी ➤ ताजिकनीलकण्ठी, डा. रामचन्द्र पाठक, चौखम्भा संस्कृत भवन वाराणसी
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	फलितज्योतिषम् -05	Total Hours	60
Subject Code	3305	Total Credits	04
Subject Type	Major 3305	Paper No	03

Name of the Text Book :-

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • पुष्टादियोगफलं ज्ञास्यति। • मतङ्गादिविशिष्टयोगफलं ज्ञास्यति। • कुर्बरादिज्ञानं भविष्यति। • प्राथमिकयोगसिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	श्रीपुष्टयोगफलतः श्रीवत्सयोगफलं यावत्	25	15	1
2	राक्षसयोगफलतः विश्वानन्दयोगफलं यावत्	25	15	1
3	शिवयोगफलतः सिंहयोगफलं यावत्	25	15	1
4	केदारयोगफलतः विनाशहानियोगफलं यावत्	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • पुष्टादियोगफलं ज्ञास्यति। • मतङ्गादिविशिष्टयोगफलं ज्ञास्यति। • कुर्बरादिज्ञानं भविष्यति। • प्राथमिकयोगसिद्धान्तानां ज्ञानं भविष्यति। 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> • योगसागरः, सम्पादक - डॉ.गिरिजाशङ्कर शास्त्री, प्रकाशक - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	सर्वदर्शनम् -09	Total Hours	60
Subject Code	3109	Total Credits	04
Subject Type	Major -3109	Paper No	01

Name of the Text Book :- मीमांसान्यायप्रकाशः (पूर्वार्धेआरादुपकारकपर्यन्तो भागः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> मीमांसादर्शनस्य परिचयहेतवे। भारतीयदर्शनेषु मीमांसादर्शनस्य स्वरूपज्ञानाय। मीमांसादर्शनरीत्या वाक्यार्थज्ञानस्य पद्धतिपरिचयाय। मीमांसादर्शनस्य पारिभाषिकपदानाम् अभिज्ञानार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	धर्मलक्षणं विध्यर्थविचारश्च	25	15	1
2	“सोमेन यजेत” आरभ्य श्रुतिप्रमाणपर्यन्तम्	25	15	1
3	लिङ्गप्रमाणात् प्रकरणप्रमाणपर्यन्तम्	25	15	1
4	स्थानप्रमाणतः आरादुपकारकपर्यन्तो भागः	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> मीमांसादर्शनस्य सङ्क्षेपेण परिचयः भवति। मीमांसादर्शनस्य प्रमुखानां सिद्धान्तानां यथा विधिवादः, भावना इत्यादिसिद्धान्तानां ज्ञानं भवति। मीमांसादर्शनानुसारं धर्मलक्षणम्, विधेश्च ज्ञानं जायते। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> न्यायबोधिनी, व्याख्याकार - डा. दयाशंकर शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी मीमांसान्यायप्रकाशः, सम्पादकः - राधेश्याम चतुर्वेदी, चौखम्बा संस्कृत सीरिज, वाराणसी मीमांसान्यायप्रकाशः, व्याख्याकार - डा. दयाशंकर शास्त्री, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी मीमांसान्यायप्रकाश-विमर्शः, कपिलदेव पाण्डेय, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	सर्वदर्शनम् -09	Total Hours	60
Subject Code	3209	Total Credits	04
Subject Type	Major 3209	Paper No	02

Name of the Text Book :- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (आदितः पृथिविनिरूपणान्ता)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> सूक्ष्मतया विषयनिरूपणस्य शैल्याः अभिज्ञानार्थम्। न्यायवैशेषिकदर्शनगतपारिभाषिकशब्दानाम् अर्थज्ञानाय। संस्कृतस्य पठन-लेखन-श्रवणादीनां कौशल्यवर्धनार्थम्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	मङ्गलश्लोकादारभ्य तमो खण्डनपर्यन्तम्	25	15	1
2	गुणनिरूपणात् अभाव निरूपपर्यन्तम्	25	15	1
3	साधमर्य निरूपणात् पञ्चान्यथासिद्धि निरूपपर्यन्तम्	25	15	1
4	द्रव्यवैधर्म्यादारभ्य पृथिवी निरूपणान्ता	25	15	1
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> कारिकावलिसहितायाः मुक्तावल्याः अध्ययनम् अस्मिन् पत्रे भवति। न्यायदर्शनस्य मङ्गलवादः, पदार्थपरिचयः, कारणनिरूपणम्, सङ्क्षेपेण गुणनिरूपणम् इत्यादिविषयाणां परिचयः भवति। न्यायदर्शनानुसारं पृथिव्याः सम्पूर्णं विवरणं ज्ञातं भवति। 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - गजानन शास्त्री मुसलगाँवकर, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - राजाराम शुक्ल, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, व्याख्याकार - श्रीकृष्ण वल्लभाचार्य, चौखम्बा संस्कृत संस्थान, वाराणसी भारतीय दर्शन आलोचन और अनुशीलन, लेखक - चन्द्रधर शर्मा, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Darshan
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	सर्वदर्शनम् -09	Total Hours	60
Subject Code	3309	Total Credits	04
Subject Type	Major 3309	Paper No	03

Name of the Text Book :- अर्थसंग्रहः (लौगाक्षिभास्करविरचितः)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • मीमांसादर्शनस्य प्रकरणग्रन्थस्य अध्ययनं भवेत् । • मीमांसादर्शनस्य सिद्धान्त लक्षणानां ज्ञानं भवेत् ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	आरम्भतः आर्थीभावनायाः अंशत्रयपर्यन्तम्	25	15	1
2	वेदलक्षणारभ्य श्रुतिप्रमाणं यावत्	25	15	1
3	लिङ्गप्रमाणात् मन्त्रमीमांसां यावत्	25	15	1
4	नियमविधिम् आरभ्य आन्तम्	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • मीमांसादर्शनस्य प्रकरणग्रन्थस्य अध्ययनं भविष्यति । • मीमांसादर्शनस्य सिद्धान्त लक्षणानां ज्ञानं भविष्यति ।
-----------------------	---

References:	अर्थसंग्रहः , चोखम्बा संस्कृत प्रकाशन-वाराणसी
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	इतिहासः	Total Hours	60
Subject Code	3421	Total Credits	04
Subject Type	MDC-3421	Paper No	4

Name of the Text Book :- गुजरातનો राजकीय ઇતિહાસ (મૌર્યયુગથી આધુનિકયુગ સુધી)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> To know the history of Gujarat. To familiarize the students with the rule of the Maurya, Gupta, Solanki, Vaghela and Mughal in Gujarat. To prepare the students to perform well in competitive exams. 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	મૌર્યકાલીન ગુજરાતની રાજકીય પરિસ્થિતિ (૧) (૨)ગુપ્તકાલીન ગુજરાતની રાજકીય પરિસ્થિતિ ચાવડાવંશની સ્થાપના અને તેના મુખ્ય શાસકોની (૩) રાજકીય સિદ્ધિઓ)૪,સોલંકીકાલીન ગુજરાતની રાજકીય પરિસ્થિતિ (25	15	04
2) ૧ સિદ્ધરાજ જયસિંહની રાજકીય સિદ્ધિઓ ())૨ કુમારપાલની રાજકીય સિદ્ધિઓ ())૩ વાઘેલાયુગની રાજકીય (પરિસ્થિતિ))૪ -વસ્તુપાલ અને તેજપાલ-ભીમદેવ-કર્ણદેવ (લવણપ્રસાદ, વીરધવલ-	25	15	
3) ૧ (ગુજરાતમાં ભક્તિ આંદોલનો))૨ મરાઠાકાલીન ગુજરાતની રાજકીય (પરિસ્થિતિ) (૩) ભારતના સ્વતંત્રતા સંગ્રામમાં ગુજરાતનું યોગદાન) (૪) મહાગુજરાતની ચળવળ અને ગુજરાતની સ્થાપના	25	15	
4	(૧)આરઝી હકૂમત -જૂનાગઢ) (૨) જૂનાગઢનાં સ્વાતંત્ર સંગ્રામમાં સંતોનું યોગદાન) (૩) નવનિર્માણ આંદોલન	25	15	
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> To know the history of Gujarat. To familiarize the students with the rule of the Maurya, Gupta, Solanki, Vaghela and Mughal in Gujarat. To prepare the students to perform well in competitive exams. 			
References:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ,વિદ્યાભવન.જે.ભો ,૫-૪-ભાગ , અમદાવાદ ➤ ગુજરાતનો ઇતિહાસ ,.જા.વી.એસ .ડો ,સલ્તનતયુગ ,સોલંકીયુગ -સીજમનાદાસ એન્ડ . અમદાવાદ ,કંપની ➤ ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ રત્નમણીરાવ ભીમરાવ ,જોટે ગુજરાતનાં પ્રવાસન ધામોમહેબુબ દેસાઈ - 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	अर्थशास्त्रम्	Total Hours	60
Subject Code	3422	Total Credits	04
Subject Type	MDC-3422	Paper No	4

Name of the Text Book :- भारतीय अर्थतंत्र -१

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> Understanding of the under-developed economy and its characteristics. Apprehension of the importance of agriculture and the reasons for low productivity will be useful for the production increase. The students will be explained the new Agriculture Reforms Bill. A light will be thrown on the need of the development of industries, its classification, small industries, creation of employment through it and on the problems of the small industries. The study of the public sector enterprises, their efficiency, their development, and infrastructure will be helpful to take significant decisions regarding it. The analysis of the Economic Reforms after 1991 and by the present government can be made.
---	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	भारतीय अर्थतंत्र : व्याख्या ,अल्पविकसित अर्थतंत्रनो अर्थ (१) - अल्पविकसित अर्थतंत्रनां लक्षणो (२)	25	15	04
2	भेती :), भारतमां भेतीनुं मडत्व (१) -२ भारतमां नीयी भेत उत्प (ाडकतानां कारणो), ३ भारतमां (भेत उत्पाडकता वधारवाना उपायो	25	15	
3	उद्योगो : (१) -उद्योगोनुं वर्गीकरण, माविकीनी दृष्टिअे (अ) -अमुदीरोकारुनी (), दृष्टिअेक), वस्तुना स्वरूपनी दृष्टिअे (३), उद्योगो आंतर माणभाकीय (भारतमां (२)), उद्योगोनुं मडत्व३, भारतमां नाना उद्योगोनुं मडत्व (भारतमां नाना (४) उद्योगोनी समस्याओ	25	15	
4	भारतमां आर्थिक सुधारओ :), व्याख्या-आर्थिक सुधारानो अर्थ (१) -) ना भारतमां थयेवा आर्थिक सुधारओनुं मूल्यांकन१८८१ (२) उदासीकरण, (वेश्वीकरण, आनगीकरण	25	15	

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> Understanding of the under-developed economy and its characteristics. Apprehension of the importance of agriculture and the reasons for low productivity will be useful for the production increase. The students will be explained the new Agriculture Reforms Bill. A light will be thrown on the need of the development of industries, its classification, small industries, creation of employment through it and on the problems of the small industries. The study of the public sector enterprises, their efficiency, their development, and infrastructure will be helpful to take significant decisions regarding it. The analysis of the Economic Reforms after 1991 and by the present government can be made.
-----------------------	--

References:	<ul style="list-style-type: none"> भारतीय अर्थतंत्रनी पायानी समस्याओ भागअमदावाड, जमनादास अेन्ड कंपनी .सी, २अने १ - भारतीय अर्थतंत्रनी पायानी समस्याओ भागअमदावाड, शाड कंपनी.अेस.भी, २अने १ -
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	समाजशास्त्रम्	Total Hours	60
Subject Code	3423	Total Credits	04
Subject Type	MDC-3423	Paper No	4

Name of the Text Book :- सामाजिक समस्याओ

Course Objectives Student will be able to	<p>The study of this course will enable the students to understand –</p> <ul style="list-style-type: none"> • The meaning, definition and causes of Social Problems • various family problems like Daury and Divorce • the meaning and causes of domestic violence and means of eradicating domestic violence • organizational problems like bribery and alcoholism meaning and causes castism and AIDS
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	सामाजिक समस्या :- (१) सामाजिक समस्यानो अर्थ, लक्षणो, (२) सामाजिक समस्याना कार्यो अने विकारो	25	15	04
2	कौटुंबिक समस्या :- (१) कौटुंबिक समस्यानो अर्थ, लक्षणो (२) दहेज प्रथानो अर्थ, कारणो, निवारण (३) छुटाछेडानो अर्थ अने कारणो, असरो (४) धरेलु लिंसानो अर्थ, स्वरूप, कारणो (५) धरेलु लिंसानां निवारणनां उपायो	25	15	
3	सामाजिक विघटननी समस्याओ :- (१) भ्रष्टाचारनी समस्यानो अर्थ, कारणो अने निवारणनां उपायो, (२) मद्यपाननी समस्यानो अर्थ, कारणो अने निवारणनां उपायो	25	15	
4	ओईडस :- (१) ओईडसनो अर्थ, कारणो, असरो, नियंत्रणनां उपायो कोमवाट- (२) कोमवाटनो अर्थ, कारणो, निवारणनां उपायो	25	15	

Course Outcome	<p>The study of this course will enable the students to understand –</p> <ul style="list-style-type: none"> • The meaning, definition and causes of Social Problems • various family problems like Daury and Divorce • the meaning and causes of domestic violence and means of eradicating domestic violence • organizational problems like bribery and alcoholism • meaning and causes castism and AIDS
-----------------------	--

References:	भारतनी सामाजिक समस्याओ भाग ,अनाडा प्रकाशन ,दवे.के.जे.प्रो -लेखक .२अने १ - अमदावाट
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vyakaran
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	प्राच्यार्थशास्त्रम् एवं राजनीतिशास्त्रम्	Total Hours	60
Subject Code	3424	Total Credits	04
Subject Type	MDC-3424	Paper No	4

Name of the Text Book :- कौटिलीयार्थशास्त्रम् (५-७ अधिकरणानि)

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • राज्यकोशवृद्धेः उपायान् ज्ञास्यति । • राजसेवकानां भरणपोषणसन्दर्भे ज्ञानं प्राप्स्यति । • नृपं प्रति मन्त्रीणां व्यवहारस्य ज्ञानं भविष्यति । • समयाचारिकं ज्ञास्यति । • नृपमन्त्रीणां गुणानां ज्ञानं प्राप्स्यति । • राज्यव्यवस्थासन्दर्भे षड्गुणानां ज्ञानं भविष्यति । 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	पञ्चम-षष्ठाधिकरणे, सम्पूर्णे	25	15	4
2	सप्तमाधिकरणम्, १ तः ६ अध्यायाः	25	15	
3	सप्तमाधिकरणम्, ७ तः १२ अध्यायाः	25	15	
4	सप्तमाधिकरणम्, १३ तः १८ अध्यायाः	25	15	
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • राज्यकोशवृद्धेः उपायान् ज्ञास्यति । • राजसेवकानां भरणपोषणसन्दर्भे ज्ञानं प्राप्स्यति । • नृपं प्रति मन्त्रीणां व्यवहारस्य ज्ञानं भविष्यति । • समयाचारिकं ज्ञास्यति । • नृपमन्त्रीणां गुणानां ज्ञानं प्राप्स्यति । • राज्यव्यवस्थासन्दर्भे षड्गुणानां ज्ञानं भविष्यति । 			
References:	कौटिलियम् अर्थशास्त्रम् ,हिन्दी-गुजराती अनुवाद सहित			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved Vedang
Semester	3	Total Marks	50(T)+50(I)=100
Subject Name	वैदिकगणितम्	Total Hours	60
Subject Code	3425	Total Credits	04
Subject Type	MDC-3425	Paper No	4

Course Objectives Student will be able to	<p>1 विद्यार्थीओ भारतीय गणितार्याओनो परिचय अने गणितमां तेमना योगदान विशे ज्ञाणे.</p> <p>2 विद्यार्थीओ वैदिक गणितनी रीते संख्याओनो धन, वर्गमूल, घनमूल शोधे.</p> <p>3 विद्यार्थीओ वैदिक गणितनी रीते बहुपदीओनुं अवयवीकरण करतां शीप्ते.</p>
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	भारतीय गणितार्याओनो परिचय अने योगदान. (१)आर्यभट्ट (२) वराहमिहिर (३) श्रीधराचार्य (४) मडावीराचार्य (५) भास्कराचार्य (६) श्रीनिवास रामानुजन	25	15	4
2	संख्याओनुं वर्गमूल. १. विलोकनम् सूत्र मुञ्जव वर्गमूल २.द्वन्द्व ध्वजांक नी रीते वर्गमूल.	25	15	
3	१ . संख्याओनो धन (१) आनुरुप्येण सूत्र मुञ्जव धन (२) यावदूनं.. सूत्र मुञ्जव धन (३) उत्तरनी यकासाणी २. संख्याओनुं धनमूल. (१) विलोकनम् सूत्र मुञ्जव धनमूल. (२) भागाकारनी रीते धनमूल.	25	15	
4	बहुपदीओनुं अवयवीकरण (१) विलोकनम् थी अवयवो. (२) आद्यमाधेन सूत्रथी अवयव (३) लोपनस्थापनाभ्याम् सूत्रथी अवयवो. (४) परावर्त्य सूत्र (भागाकार) नी रीते अवयवो (५) शेषप्रमेयनी रीते अवयवो (६) अयणपटना अवयवो परथी त्रिघात बहुपदीना अवयवो. (७) उत्तरनी यकासाणी.	25	15	

Course Outcome	<p>1 विद्यार्थीओ भारतीय गणितार्याओनो परिचय अने गणितमां तेमना योगदान विशे ज्ञाणे.</p> <p>2 विद्यार्थीओ वैदिक गणितनी रीते संख्याओनो धन, वर्गमूल, घनमूल शोधे.</p> <p>3 विद्यार्थीओ वैदिक गणितनी रीते बहुपदीओनुं अवयवीकरण करतां शीप्ते.</p>
-----------------------	---

References:	<p>1 वैदिकगणित जगद्गुरु स्वामीभारतीकृष्णतीर्थंज मडाराज, मोतीवाल बनारसीदास पब्लिशर्स, प्रां. ली. दिल्ली.</p> <p>2. वैदिक गणित धोरण- ६,७,८.९-१०- गुजरात राज्य शाणा पाठ्यपुस्तक मंडल.</p> <p>3. गणित प्रथमा-१ (धोरण-८) गुजरात राज्य शाणा पाठ्यपुस्तक मंडल.</p> <p>4. गणित प्रथमा-२ (धोरण-१०) गुजरात राज्य शाणा पाठ्यपुस्तक मंडल.</p> <p>5. वैदिक गणित- गुजरात राज्य शाणा पाठ्यपुस्तक मंडल</p> <p>6. वैदिक गणित निर्देशिका भाग- १,२,३ डिन्टी भारती अभिल भारतीयशुक्ला संस्थान</p> <p>7. वैदिक गणित निर्देशिका संस्कार गुर्जरी, गुजरात प्रदेश</p> <p>8. वैदिक गणित- अतीत, वर्तमान अवं भविष्य, शिक्षा संस्कृति उत्थान न्यास, नई दिल्ली।</p> <p>9. वैदिक गणित-विशिष्ट अध्ययन डॉ. नरेन्द्र पंचोली, श्रीसोमनाथ संस्कृत युनिवर्सिटी, वेरावल (विद्यावारिधि मडाशोध निबंध)</p>
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	गुजराती	Total Hours	30
Subject Code	3536	Total Credits	02
Subject Type	AEC-3536	Paper No	5

Name of the Text Book :- परम्परापरक वार्ताओ - संपादक राघेश्याम शर्मा -

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • विद्यार्थी अर्वाचीन गुजराती साहित्यनी ट्रेंडी वार्ता)नवलिका (स्वरूपशी परिचित थशे . • विद्यार्थीओ गुजराती साहित्यनी प्रशिष्ट नवलिकाओथी माहितगार थशे . 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	नवलिका स्वरूप -विकास (१)नवलिका संग्रहनुं समग्रलक्षी मूल्यांकन , (३) मुनशी .मां.क -मारी कमला (२) मलयानील-गोवालणी -यमननी वहु (५) देसाठ.व.र -भरी मा (४) पाठक .वि.रा-मुकुन्दराय -माने भोणे (७) डिशनसिंह यावडा -मंगलसूत्र (६) ठवेरचंद मेघाणी पन्नालाल पट -पीठीनुं पडीकुं (८) सुंदरमल्ल - लोहीनी सगाठ (९) छंभर पेटलीकर- धुम्र सेर (१०) गुलाबदास ब्रोकर	25	15	2
2	वार्ता समीक्षाविचार विस्तार समजूती ,	25	15	
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • अर्वाचीन गुजराती साहित्यमां नवलिका साहित्य स्वरूपनुं ज्ञान प्राप्त थशे . • स्पर्धात्मक परीक्षाओमां गुजराती भाषा विशे ज्ञान प्राप्त थशे. 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. परस्परायरक वार्ताओ -संपादक -राघेश्याम शर्मा पाश्च प्रकाशन-प्रकाशन , 2. ट्रेंडीवार्ता अने गुजराती ट्रेंडीवार्ता- जयंत कोठारी -गुर्जर ग्रंथ रत्न कार्यालय 3. ट्रेंडीवार्ता- विजय शास्त्री - अरुणोदय प्रकाशन -अमदावाड 4. नवी ट्रेंडीवार्ता कणा मीमांसा -किशोर जडव - आर.आर,शेठनी कंपनी 5. नवी ट्रेंडीवार्ता- संपादक -राघेश्याम शर्मा 6. भाषा सज्जता अने लेभन कौशल्य - डॉ . योगेन्द्र व्यास पाश्च प्रकाशन - 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	हिन्दी	Total Hours	30
Subject Code	3537	Total Credits	02
Subject Type	AEC-3537	Paper No	5

Name of the Text Book :- दौड़ उपन्यास

Course Objectives Student will be able to	<ul style="list-style-type: none"> छात्र हिन्दी उपन्यास की परिभाषा, तत्त्व, विकास और प्रकार से परिचित होंगे। छात्र आधुनिक महिला उपन्यासकारों का परिचय प्राप्त करते हुए ममता कालिया के व्यक्तित्व-कृतित्व को जानेंगे। छात्रों में उपन्यास को पढ़कर नये जीवनमूल्यों से अवगत होंगे। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	उपन्यास- परिभाषा, तत्त्व, प्रकार, विकास हिन्दी के आधुनिक महिला उपन्यासकार ममता कालिया- व्यक्तित्व-कृतित्व	25	15	02
2	'दौड़' उपन्यास की कथावस्तु 'दौड़' उपन्यास की पात्रयोजना उपन्यास कला के तत्त्वों के आधार पर 'दौड़' का मूल्यांकन 'दौड़' उपन्यास में व्यक्त समस्याएँ 'दौड़' उपन्यास का शीर्षक 'दौड़' उपन्यास का उद्देश्य	25	15	
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> छात्र हिन्दी उपन्यास की परिभाषा, तत्त्व, विकास और प्रकार से परिचित होंगे। छात्र आधुनिक महिला उपन्यासकारों का परिचय प्राप्त करते हुए ममता कालिया के व्यक्तित्व-कृतित्व को जानेंगे। छात्रों में उपन्यास को पढ़कर नये जीवनमूल्यों से अवगत होंगे। 			
अभ्यासग्रन्थ :	➤ दौड़- उपन्यास, लेखिका-ममता कालिया, वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली			
References :	<ul style="list-style-type: none"> ममता कालिया-व्यक्तित्व वं कृतित्व, विनय प्रकाशन, कानपुर कथाकार ममता कालिया, डॉ. रेखा मुळे, विकास प्रकाशन, कानपुर आधुनिकता के सन्दर्भ में आज का उपन्यास, अतुलवीर अरोड़ा, पंजाब पब्लिकेशन, चंदीगढ़ महिला उपन्यासकारों की रचनाओं में बदलते सामाजिक सन्दर्भ, डॉ. शीलप्रभा वर्मा, विद्याविहार, कानपुर उपन्यास-स्वरूप और शिल्प, डॉ. शांतिस्वरूप गुप्त, अलंकार प्रकाशन, नई दिल्ली 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	English (Grammar and Composition)	Total Hours	30
Subject Code	3538	Total Credits	02
Subject Type	AEC-3538	Paper No	5

Name of the Text Book :- Beautiful Minds: A Textbook for College Students: McMillan

Course Objectives :				
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Text: Beautiful Minds: A Textbook for College Students: McMillan (Section-01)	25	15	1
2	Grammar: (1) Voices- Active to Passive- Only Sentences, (2) Affixes Composition: (1) Resume Writing (2) Office Letters	25	15	1
Course Outcome				
References:				

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	English and Communication Skill	Total Hours	30
Subject Code	3539	Total Credits	02
Subject Type	AEC-3539	Paper No	5

Course Objectives :	<ul style="list-style-type: none"> To initiate the students into developing the skill of communication. To expose key concepts of different communication forms as well as various aspects of communication To acquire ability in communication by developing student's writing, reading, speaking and interview skills and techniques.
----------------------------	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Active listening Introduction Reasons for poor listening Listening modes Types Barriers	25	15	1
2	Grammar & Vocabulary 1.Sub. Verb agreement 2. Idioms & Phrases	25	15	1

Course Outcome :	<ul style="list-style-type: none"> The Student will initiate into developing the skills of communication The Student will get skilled by the exposure to different communication skills as well as various aspects of communication The Students will acquire ability in communication by developing student's writing, reading, speaking and interview skills and techniques.
-------------------------	---

References :	Books: 1. Minaxi, Raman (2013) Technical communication: Principles & Practice, New Delhi: OUR 2. Leech, Geoffrey and Jan svartvik A communicative Grammar of English Routledge-2002 3. High School English Grammar & Composition (Wren & Martin)
---------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	English-Computer	Total Hours	30
Subject Code	3646	Total Credits	02
Subject Type	SEC-3646	Paper No	6

Course Objectives :	
----------------------------	--

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	Text: Colors of life- A Textbook for College Students, Macmillan Prose- 4- My Grand Mother- Khushwant Sing Grammar: Preposition (Time and Place) Composition :- Paragraph Writing : (From the Given List) (1) My Family (2) My Village/City (3) Trees our Best Friend (4) My College (5) My Favourite National Hero (6) My College Life (7) My Favourite Film (8) My Favourite Teacher (9) My Best Friend (10) My Favourite Place	25	15	1
2	<ul style="list-style-type: none"> • Basics Workbook, worksheet, workspace, Formatting workbook, Conditional formatting, Working with charts, Data validation, Sorting data, Auto filter and advanced filter, Excelshortcuts, Pivot tables • Functions Mathematical, Financial, Statistical, Logical, Counting, Date and Time, TextFunctions, Lookup and Reference, Total and Subtotal functionptions 	25	15	1

Course Outcome :	
-------------------------	--

References :	
---------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	3	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिकं ज्योतिषम्	Hours	30
Paper Name	3647	Total Credits	02
Paper Code	SEC-3647	Paper No	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> ग्रहाणां भावजफलज्ञानार्थम्। द्वादशभावानां विषयानां ज्ञानार्थम् ।
---	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ग्रहाणां भावफलविचारः <ul style="list-style-type: none"> ✓ द्वादशसु भावेषु सूर्यादिग्रहाणां फलविचारः ❖ लग्नादिभावानां फलविचारः <ul style="list-style-type: none"> ✓ प्रथमभावफलविचारः ✓ द्वितीयभावफलविचारः ✓ तृतीयभावफलविचारः ✓ चतुर्थभावफलविचारः ✓ पञ्चमभावफलविचारः ✓ षष्ठभावफलविचारः 	25	15	1
2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ सप्तमभावफलविचारः ✓ अष्टमभावफलविचारः ✓ नवमभावफलविचारः ✓ दशमभावफलविचारः ✓ एकादशभावफलविचारः ✓ द्वादशभावफलविचारः 	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> छात्राः द्वादशभावानां परिचयपूर्वकं भावेषु सूर्यादिग्रहाणां भावजफलज्ञानं करिष्यन्ति । छात्राः जातकस्य स्वरूपज्ञानं विस्तृतरूपेण ज्ञानं करिष्यन्ति । अनेन शिक्षणाजीविकादिज्ञानं करिष्यन्ति । अनेन छात्राः जातकस्य वाहन-गृहादीनां ज्ञानं करिष्यन्ति । अनेन जातकस्य जन्मकुण्डल्याः भावजफलज्ञानं करिष्यन्ति ।
References:	<ol style="list-style-type: none"> भावप्रकाशः, सत्येन्द्रमिश्रः, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी जातकपारिजातः, पं. कपिलेश्वर शास्त्री, चौखम्भा संस्कृत संस्थान वाराणसी शास्त्रपरिचायिका-द्वितीयप्रकरणम्, लेखकः- डॉ. नित्यानन्द ओझा, प्रकाशकः- श्री सोमनाथ संस्कृत विश्वविद्यालय

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	3	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिकं वास्तुशास्त्रम्	Hours	30
Paper Name	3648	Total Credits	02
Paper Code	SEC-3648	Paper No	6

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • गृहभूखण्डस्य शुभाशुभाकृतिर्ज्ञानार्थम् • गृहपिण्डज्ञानार्थम् • गृहार्युर्ज्ञानार्थम् • गृहारम्भमुहूर्तज्ञानार्थम् । • शुभाशुभकाष्ठज्ञानार्थम्
--	---

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<ul style="list-style-type: none"> ❖ भूखण्डाकृतिः विचारः ❖ पिण्डसाधनम् ❖ आयसाधनम् ❖ गृहायुर्साधनम् ❖ गृहारम्भमुहूर्तविचारः ❖ खातमुहूर्ते राहोः ज्ञानम् 	25	15	1
2	<ul style="list-style-type: none"> ❖ इष्टिकाविचारः ❖ स्तम्भस्थापनविचारः ❖ गृहनिर्माणे ग्राह्याग्राह्यकाष्ठविचारः 	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • अनेन छात्राः गृहखण्डाकृतीनां शुभाशुभज्ञानं करिष्यन्ति । • अनेन गृहनिर्माणार्थं अभिष्टपिण्डसाधनं करिष्यन्ति । • गृहारम्भमुहूर्तज्ञानं करिष्यन्ति । • गृहेषु स्तम्भज्ञानं करिष्यन्ति । • गृहेषु प्रयुक्तानां शुभाशुभकाष्ठानां ज्ञानं करिष्यन्ति ।
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहद्वास्तुमाला- श्री रामनिहोरद्विवेदी 2. वास्तुरत्नावली- श्रीमदच्युतानन्द झा 3. वास्तुशास्त्रमञ्जूषा- कनुभाई पुरोहित
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of Faculty	Ved-Vedang
Semester	3	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	व्यावहारिक: कर्मकांडः	Hours	30
Paper Name	3649	Total Credits	02
Paper Code	SEC-3649	Paper No	6

Name of the Text Book :- **ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय**

Course Objectives
Student Teachers will be able to

- **आ अभ्यासक्रम थी विद्यार्थिओ -**
1. पूजा विधि समझे.
 2. शुद्ध वैदिकमंत्रोच्चार करे अने मंत्रो नां अर्थ समझे.
 3. वेद मंत्रो नां अर्थ ज्ञाणुं.
 4. सस्वर वैदिक मंत्रपाठ करता शीजे.
 5. प्रायोगिक कर्मकांड शीजे.
 6. संस्कारोनुं मडत्व समझे.

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
युनिट - 1	ग्रहलोम. (राजोपचार पूजन विधि) षोडश संस्कार.(परिचय)	25	15	1
युनिट - 2	नक्षत्र विचार. मुहूर्त विचार . भातमुहूर्त विधि	25	15	1

Course Outcome

1. पूजा विधि समझुं.
2. शुद्ध वैदिक मंत्रोच्चार करता शीजे. अने मंत्रो नां अर्थ समझुं.
3. शास्त्रोक्त विधान समझुं.
4. सस्वर वैदिक मंत्रपाठ करता शीजे.
5. प्रायोगिक कर्मकांड शीजे.
6. संस्कारोनुं मडत्व समझुं.

References:

ब्रह्मनित्यकर्मसमुच्चय- शास्त्री दुर्गाशंकर उमाशंकर, शास्त्री दुर्गाशंकरसंस्कृत पुस्तकालय मुंबई
नित्यकर्म पूजा प्रकाश - गीताप्रेस गोरखपुर.
नैमित्तिक कर्म प्रकाश - गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालय
संस्कार परिचय -

नोध. 15 गुण प्रायोगिक मूल्यांकन नां रहेसे.

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	Shastri	Name of Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Marks	25(T)+25(I)=50
Subject	ICT	Hours	30
Subject Code	3650	Credits	02
Subject Type	SEC-3650	Paper	06

Basic of Programming -1 and C Language

Course Objectives
Student Teachers will be able to

- Learn basics of programming.
- Learn skills of programming using C language.

COURSE CONTENT/SYLLABUS

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<p><u>Programming Basics</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • What is Computer Programming? • Programming Language <ul style="list-style-type: none"> ▪ Introduction ▪ Different type of Programming languages(Low Level, Middle Level, High Level) • Logic Development Tools <ul style="list-style-type: none"> ▪ Algorithm and Flowchart ▪ Dry run • Language Translators <ul style="list-style-type: none"> ▪ Introduction to Compiler and Interpreter <p><u>Introduction of C Language</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • History & Overview of C Language • C character set • C tokens <ul style="list-style-type: none"> ▪ Keywords ▪ Constants ▪ Strings ▪ Identifiers and variables ▪ Operators • Operators & Hierarchy of operators • Data types in c • Type casting & Type Conversion 	25	15	01
2	<p><u>Branching & Looping</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Decision structure <ul style="list-style-type: none"> ▪ If statements(All Types) ▪ Switch statement ▪ Conditional ternary operator • Looping Structures <ul style="list-style-type: none"> ▪ For loop ▪ Do...while loop 	25	15	1

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ While loop <p><u>Library Functions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Introduction of Library Function • Types of library functions • String Function <ul style="list-style-type: none"> ▪ strcpy, strcat, strncat, strchr, strcmp, strlen, Strstr • Mathematical Functions <ul style="list-style-type: none"> ▪ ceil, div, exp, fabs, floor, fmod, log, pow, sqrt • I/O Formatting Functions <ul style="list-style-type: none"> ▪ printf, scanf, getc, getchar, gets, putc, putchar, puts <p><u>User Define functions</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition and concept • Use • Types of UDF <p><u>Array</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition and concept • Types of arrays <ul style="list-style-type: none"> ▪ Single dimensional array ▪ Two dimensional array • String arrays • Use of Arrays in Programming 			
Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be able to create logic and implement it. • Students will be able write C programs. 			
References:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programming in ANSI C, E. Balagurusami 2. Let Us C, Yashwant Kanetkar 3. Working with C, Yashwant Kanetkar 4. https://www.tutorialspoint.com/cprogramming/index.htm 5. https://www.tutorialspoint.com/cprogramming/cprogramming_tutorial.pdf 6. https://www.w3schools.in/c-tutorial/ 7. https://www.javatpoint.com/c-programming-language-tutorial 8. https://www.educative.io/answers/what-are-the-basic-fundamental-concepts-of-programming 9. https://www.coursera.org/articles/types-programming-language 10. https://www.javatpoint.com/programming-language 11. https://www.javatpoint.com/algorithm-vs-flow-chart 			

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	नीतिशतकम्	Total Hours	30
Subject Code	3772	Total Credits	02
Paper No	VAC- IKS -3772	Paper No	07

Name of the Text Book :- नीतिशतकम्

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - भर्तृहरेः विषये ज्ञानं भविष्यति - नीतिशतकस्य परिचयज्ञानं भविष्यति - मूर्खलक्षणं बुद्धिमल्लक्षणं सज्जनलक्षणं दुर्जनलक्षणं च ज्ञास्यते - पशूनां दृष्टान्तद्वारा नैतिकमूल्यज्ञानं भविष्यति - कर्तव्य-अकर्तव्यबोधः भविष्यति
---	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयः, श्लोकाः - १ तः २०	25	15	1
2	श्लोकाः - २१ तः ५०	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - भर्तृहरेः विषये ज्ञानम् - नीतिशतकस्य परिचयज्ञानम् - मूर्खलक्षणस्य बुद्धिमल्लक्षणस्य सज्जनलक्षणस्य दुर्जनलक्षणस्य च ज्ञानम् - पशूनां दृष्टान्तद्वारा नैतिकमूल्यज्ञानम् - कर्तव्य-अकर्तव्यबोधः
-----------------------	--

References: नीतिशतकम् – हिन्दी/गुजराती-अनुवादसहितम्

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

શાસ્ત્રીશિક્ષાશાસ્ત્રી (B.A.B.Ed.4 Year) પાઠ્યક્રમ:

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Vigyan & Abhinav Vidya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	સ્વામી વિવેકાનંદ	Total Hours	30
Subject Code	3773	Total Credits	02
Paper No	VAC -3773	Paper No	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	વિદ્યાર્થીના શારીરિક, માનસિક, ભાવનાત્મક અને આધ્યાત્મિક જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને તેના વ્યક્તિત્વ વિકાસનો સર્વગ્રાહી રીતે, સંપર્ક કરવામાં આવે તેની ખાતરી કરવા માટે, દેશભક્તિ અને સારા નાગરિકત્વના મૂલ્યોની ભાવના કેળવશે રાષ્ટ્રીય અને વૈશ્વિક સ્તરે, વિદ્યાર્થીઓને સામાજિક, ભાઈચારાના મૂલ્ય વિશે શિક્ષિત કરશેજવાબદારી, નમ્રતા, વિદ્યાર્થીઓને તમામ, લોકશાહી દૃષ્ટિકોણ અને જીવનશૈલીને પ્રોત્સાહન આપશે, અને સહકારને પ્રોત્સાહન આપવું નૈતિક નિર્ણયો કેવી રીતે લેવ વિદ્યાર્થીઓને, સંસ્કૃતિ અને ધર્મના લોકો માટે સહનશીલતા અને આદરનું મૂલ્ય શીખવશે. અને સારા નિર્ણયો કેવી રીતે લેવા તે શીખવશે.
--	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
યુનિટ - 1	<ul style="list-style-type: none"> મૂલ્યોની અવધારણા, વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણ મૂલ્યોના પ્રકાર, મૂલ્યશિક્ષણની આવશ્યકતા, મૂલ્યશિક્ષણનો પ્રભાવ અને શિક્ષણમાં મૂલ્યો, મૂલ્યો અને આધ્યાત્મિકતાને વિકસિત કરવાની વિધિ, ચરિત્રનો વિકાસ અને નૈતિક સમસ્યા મૂલ્યોની ધારણામાં સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને ધાર્મિક પડકારો, મૂલ્યોની ધારણામાં બૌદ્ધિક તથા વ્યક્તિગત પડકારો, ધર્મઆધ્યાત્મિકતા અને ધર્મનિરપેક્ષતા, 	25	15	1
યુનિટ - 2	<ul style="list-style-type: none"> જીવન મૂલ્યો, શુદ્ધતા એ જ શક્તિ, પ્રામાણિકતા અને સચ્ચાઈ, સદાચાર અને નીતિશાસ્ત્ર, સાદાઈ એટલે દિવ્યતા, શક્તિ એ જ ઉપાય, સ્વામી વિવેકાનંદનું ઘડતર, ઊણપ શાની, ?યુવાન કોણ, ? સ્વની ઓળખઆદર્શ જીવન, બળ ઉપાસના, આપની સમક્ષ પડેલું કાર્ય, 	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓને સારા નાગરિકો અને વ્યક્તિઓ તરીકે વિકસાવવા માટે જરૂરી મૂળભૂત નૈતિકતા શીખવે છે. તેમની શૈક્ષણિક કારકિર્દીની શરૂઆતથી જ સૌથી મૂળભૂત નૈતિક સિદ્ધાંતો શીખવામાં મદદ કરી શકે છે. સારા ગ્રેડ મેળવવા માટે સિદ્ધાંતોમાનવીય મૂલ્યો શીખવવા પર વધુ ભાર વિભાવનાઓ અને સૂત્રોને યાદ રાખવા કરતાં, મૂકીને કોલેજોમાં મૂલ્યશિક્ષણ પણ શીખવી શકાય છે. દયાળુ અને સહાનુભૂતિપૂર્ણ વ્યક્તિ બનાવી શકે અને પ્રત્યેક વિદ્યાર્થીમાં ભાવનાત્મક બુદ્ધિને ઉત્તેજન આપી શકે.
-----------------------	---

References:	<ul style="list-style-type: none"> નૈતિક મૂલ્યો અને સ્વામી વિવેકાનંદની પ્રાસંગિકતામાં શિક્ષણની ફિલોસોફી પર તેમના વિચારો સદી ૨૧ -૦૨૦સ્વામી, (૨૦૧૪) વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં મૂલ્યશિક્ષણ આપવું અનેજ એન, વિવેકાનંદનું યોગદાનવર્તમાન શિક્ષણ પ્રણાલીમાં મૂલ્યશિક્ષણનું મહત્વ અને શિક્ષકની ભૂમિકા, (૩) ૨, સામાજિક વિજ્ઞાન અને માનવતા સંશોધનની આંતરરાષ્ટ્રીય જર્નલ, પૃ. ૨૩૩-૨૩૦. Cators: સ્વામી વિવેકાનંદ, (૨) ૩૩, પૃ. (૨૦૧૧) વેણુ સી. ૨૪૫-૨૩૧. આધુનિક શિક્ષણમાં માનવીય મૂલ્યો પર સ્વામી વિવેકાનંદના મંતવ્યો, (૩) ૪, ઈન્ડિયન જર્નલ ઓફ સાયન્સ અને ટેકનોલોજી, પૃતેજસ્વી. ૧૧-૪૬. વિવેકાનંદ કેન્દ્ર ગુજરાતી પ્રકાશન, રોહિણી બક્ષી -અનુવાદ, શ્રી દુર્ગેશ જયવંત પરુગર, જીવન વિભાગ.
--------------------	--

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	भारतीय संगीत	Total Hours	30
Subject Code	3774	Total Credits	02
Paper No	VAC -3774	Paper No	07

Name of the Text Book :- संपूर्ण प्रवेशिका- डॉ.शे.श्री.श्री. शाह

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> - सांगीतिक शब्दोन्नो परिचय मेणवशे. - अलंकारोनुं ज्ञान प्राप्त करशे. - रागोन्नो परिचय प्राप्त करशे. - तालोन्नो परिचय प्राप्त करशे. - संगीतमां अभिरुचि अने आनंद प्राप्त करशे.
--	---

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	<ul style="list-style-type: none"> - सांगीतिक शब्द परिचय (संगीत, नाट, स्वर, कोमलस्वर, तीव्रस्वर, अचलस्वर, आरोह, अवरोह, वादी, संवादी, वर्जित, विवादी, रागनी जति अने प्रकार, आलाप, पकड, थाट, अलंकार, लय, ताल, मात्रा, सम, जाली, अंत, ताली, स्थायी, अंतरा) - लूपाली, दुर्गा अने वृंदावनी सारंग राग परिचय अने प्रायोगिक - कलेरवा अने द्वादश ताल परिचय अने प्रायोगिक 	25	15	1
2	<ul style="list-style-type: none"> - २० अलंकार - जमाल, लीमपलाशी अने बैरवी राग परिचय अने प्रायोगिक - तीनताल अने अकताल परिचय अने प्रायोगिक 	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> - सांगीतिक शब्दोन्नो परिचय - अलंकारोनुं ज्ञान - रागोन्नो परिचय - तालोन्नो परिचय - संगीतनी अभिरुचि अने आनंद
-----------------------	--

References:	संपूर्ण प्रवेशिका, डॉ.शे.श्री.श्री. शाह
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रम:
Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Sahitya
Semester	3	Total Marks	25(T)+25(I)=50
Subject Name	भारतीय विद्याओ अने कलाओ -२	Total Hours	30
Subject Code	3775	Total Credits	02
Paper No	VAC -3775	Paper No	07

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • प्रहेलिका का स्वरूप जानेंगे • प्रहेलिका के प्रकार जानेंगे • प्रहेलिका से आनन्द के साथ ज्ञान प्राप्त करेंगे • विविध प्रहेलिकाओं से वैविध्यसभर ज्ञान प्राप्त करेंगे • प्रश्नार्थ पद्धति से सहजता से ज्ञान प्राप्त करेंगे
--	--

COURSE CONTENT

UNIT	TITLE	Weightage	Hours	Credits
1	प्रहेलिका का परिचय, प्रहेलिका के लक्षण, प्रहेलिका के प्रकार सुभाषितरत्नभाण्डागार के चतुर्थ प्रकरण की प्रहेलिका - 01 – 10 श्लोक, कूट – 01 – 10 श्लोक, क्रियापदगुप्त - 01 – 10 श्लोक, कर्ता, कर्म, करण, सम्प्रदान, अपादान, सम्बन्ध, अधिकरण, सम्बोधन, सन्धि, समासगुप्त के 1-1 श्लोक = 10 (आहत्य ४० श्लोक)	25	15	1
2	महाभारत के वन पर्व के 113वें अध्याय में (यक्ष-युधिष्ठिर संवाद) के निर्धारित श्लोक – 01, 27, 28, 29, 30, 31, 36, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 77, 78, 83, 84, 91, 92, 112, 113, 133 = 38	25	15	1

Course Outcome	<ul style="list-style-type: none"> • प्रहेलिका के स्वरूप का ज्ञान • प्रहेलिका के प्रकारों का ज्ञान • प्रहेलिका से आनन्द के साथ ज्ञानप्राप्ति • विविध प्रहेलिकाओं से वैविध्यसभर ज्ञानप्राप्ति • प्रश्नार्थ पद्धति से सहजता से ज्ञानप्राप्ति
-----------------------	---

References:	<ol style="list-style-type: none"> 1) सरस्वतीकण्ठाभरण, व्या.- कमलेश्वरनाथ मिश्र, चौखम्बा पब्लिशर्स, वाराणसी 2) साहित्यदर्पण, व्या.- शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी 3) काव्यानुशासन, व्या.- रामानन्द शर्मा, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी 4) सुभाषितरत्नभाण्डागार, नारायणराम आचार्य, चौखम्बा संस्कृत सीरीज ओफिस, वाराणसी 5) महाभारत(द्वितीय खण्ड), अनु. – रामनारायणदत्त शास्त्री, गीताप्रेस, गोरखपुर
--------------------	---

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

शास्त्रीशिक्षाशास्त्री (B.A.B.Ed.4 Year) पाठ्यक्रमः

Effective from Academic Year 2024-25

Programme	B.A.B.Ed.4 Year	Name of the Faculty	Education
Semester	3	Total Marks	50 (T)+50(I)=100
Subject Name	शैक्षणिक एवं सामाजिक आधारशिला:	Total Hours	60
Subject Code		Total Credits	04
Paper No		Paper No	08

Course Objectives Student Teachers will be able to	<ul style="list-style-type: none"> • भारतीयशिक्षायां संवैधानिकव्यवस्थानाम् आत्मसात्करणे समर्थाः भवेयुः। • भारतीयशिक्षायाः वेदकालीनशिक्षाविषयाणामवबोधे समर्थाः जायेरन्। • आधुनिकभारतीयसमाजस्य प्रकृतेः ज्ञानमवाप्तुं योग्याः स्युः। • शिक्षायाः समसामयिकचिन्तनविन्दुं सम्प्राप्तुं योग्यताम् अवाप्तुयुः। • शिक्षा मानवानाममूल्यनिधिः इति अवगन्तुं शक्नुयुः। • शिक्षासम्बद्धाधिकाराणां विषये प्रबुद्धाः जायेरन्। 			
COURSE CONTENT/SYLLABUS				
UNIT	TITLE	Marks	Hours	Credits
1	वेदकालीनशिक्षा 1.1 वेदकालीनशिक्षायाः सङ्कल्पना, हेतवः, अभ्यासक्रमः, शिक्षापद्धतिः, गुरुशिष्यसम्बन्धश्च 1.2 मूल्यशिक्षणम्-सङ्कल्पना, लाक्षणिकता, आवश्यकता, प्रकाराः, अभिगमः, राष्ट्रियशिक्षानीतिसूचितमूल्यशिक्षणम् 1.3 शालायां मूल्यविकासाय शैक्षणिकप्रवृत्तयः, मूल्यशिक्षणविकासाय शिक्षकस्य भूमिका, आचार्यस्य भूमिका	20	18	01
2	शिक्षणस्य शास्त्रीयचिन्तनम् 2.1 गीजुभाईवधेका एवं गान्धिमहोदयस्य शिक्षणचिन्तनम्, शिक्षणस्य सङ्कल्पना, उद्देश्यानि, पद्धतयः, अभ्यासक्रमः शिक्षापद्धतिश्च 2.2 आधुनिकीकरणम्-सङ्कल्पना, महत्त्वम् एवं शिक्षायाः भूमिका, राष्ट्रियकतायाः सङ्कल्पना, पोषकानि अवरोधकानि च परिवलानि 2.3 प्रकृतिवादस्य सङ्कल्पना, उद्देश्यानि, अभ्यासक्रमः, शिक्षापद्धतिः, अस्तित्ववादस्य सङ्कल्पना, उद्देश्यानि, अभ्यासक्रमः, शिक्षापद्धतिः	20	18	01
3	राजकीयप्रणाली 3.1 लोकशाही-सङ्कल्पना, स्वरूपम्, शिक्षणस्य महत्त्वम्, लोकशाही एवं शिक्षणम्- अभ्यासक्रमः, प्रवृत्तयः 3.2 बिनसाम्प्रदायिकतायाः सङ्कल्पना, शिक्षणस्य महत्त्वम्, अभ्यासक्रमः प्रवृत्तयश्च 3.3 अन्ताराष्ट्रियज्ञानस्य सङ्कल्पना, अभ्यासक्रमः, सहाभ्यासप्रवृत्तयः, अवरोधकानि परिवलानि, तेषामुपायाः	15	16	01
4	मानवसंसाधनम् 4.1 मानवसंसाधनस्य सङ्कल्पना, तस्य विकासाय शिक्षायाः भूमिका 4.2 मानवसंसाधनविकासाय शिक्षायाः आवश्यकता, शैक्षणिककार्यक्रमाः 4.3 भारतीयसंविधानस्य महत्त्वम्, आमुखः एवं तस्य महत्त्वम्	15	16	01
Course Outcome	•			
Reference Books:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ सच्चिदानन्द ए.पी., शिक्षायाः सामाजिकाधाराः, गौरीश प्रकाशनम्, शुङ्गेरी ➤ मिश्रः लोकमान्यः, भारतीयः शिक्षाशास्त्रिणः, मृगाक्षी प्रकाशनम्, ५/११३, विरामखण्ड, गोमतीनगर, लखनऊ ➤ चन्द्रशेखरः एम्., शैक्षिकविवेकः, अनुराधा प्रकाशनम्, गोमतीनगरम्, लखनऊ, २००६ ➤ द्विवेदी देवीप्रसादः, प्राच्यशिक्षादर्शनम्, २/८११, विनयखण्ड, गोमतीनगर, लखनऊ ➤ साहू सोमनाथः, शिक्षायाः दार्शनिकाधाराः, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, जयपुर ➤ सिकरवारः प्रेमसिंहः, वैश्विकचिन्तकाः, एम्.वी. पब्लिशर्स एण्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स, जयपुर ➤ पाण्डेय के.पी., शिक्षा के दार्शनिक सामाजिक आधार, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी ➤ झा नगेन्द्रः, वैदिक शिक्षा पद्धति एवं आधुनिक शिक्षा पद्धति, वेङ्कटेश प्रकाशन, नई दिल्ली ➤ पाठक आर.पी., शिक्षाशास्त्र एक परिचय, राधा प्रकाशन, अंसारी रोड, दरियागंज, नई दिल्ली 			